

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, GRUODŽIO–DECEMBER 12, 2017 • Vol. CVIII NR. 143 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 12-11-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 65 dienos

Pasitinkant jubiliejų, knyga apie A. Smetoną išleista Lietuvoje

V. Kavaliauskas išleido nemažai knygų apie svarbias Lietuvos asmenybes.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Pasitinkant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-ąsias metines, Lietuvoje pagaliau išleista Aleksandro Merkelio monografija apie Prezidentą Antaną Smetoną. Prireikė daugiau kaip 50 metų, kol pirmą kartą dar 1938-aisiais, o po to 1964 metais Jungtinėse Amerikos Valstijose išleista solidi monografija pasiekė ir skaitytojus Lietuvoje, nors knygos autorius leidimą ją išleisti tėvynėje davė dar 1989 metais. Dabar šį darbą atliko žurnalistas ir leidėjas, nemažai metų ir JAV dirbęs Vilius Kavaliauskas.

Šiomet sukako 110 metų nuo knygos autoriaus A. Merkelio (1907–1994) gimimo. Lietuvos literatūros ty-

rinėtojas, rašytojas, žurnalistas, visuomenininkas gimė Šiaulių rajone, mokėsi Žagarės „Saulės“ progimnazijoje, Šiaulių gimnazijoje. 1925–1932 m. studijavo Vilniaus ir Vytauto Didžiojo universitetuose. Jis parašė ir išleido nemažai knygų, 1931–1938 m. vertėsi žurnalistika, dirbo įvairiose redakcijose. 1938–1939 m. A. Merkelis buvo Prezidento A. Smetonos sekretorius, 1939–1940 m. – „Lietuvos aidą“ redaktorius.

1944 m. jis išvyko į Vokietiją, čia įsitraukė į lietuvių kultūrinę veiklą, redagavo „Radijo žinias“, „Mūsų viltį“ ir kitus leidinius. Į JAV A. Merkelis atvyko 1949 metais, dirbo įvairiose redakcijose, paskelbė apie 3000 straipsnių. Jis mirė 1994 metų sausį Flushing, New Yorke, o tų metų vasarą urna su pelenais palaidota Kaune, Petrašiūnų kapinėse. – 3 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Vis daugiau lietuvių atranda Gvatemalą – 6 psl.

Klaipėda – Europos sporto miestas – 11 psl.

Sprogimas New Yorke – mėginimas įvykdyti teroro aktą

EPA–ELTA nuotr.

Po judriausioje New Yorko autobusų stotyje nugriaudėjusio sprogimo sulaikytas vienas įtariamasis, paskelbė miesto policija. Sprogimas nuaidėjo pirmadienio rytą netoli Times Square esančiame „Port Authority“ autobusų terminale. Pasak pareigūnų, daugiau niekas be užpuoliko per incidentą nebuvo sužeistas.

Pasak policijos, sprogimą galėjo sukelti požeminėje perėjoje detonuota vamzdinė bomba. Skelbiama, kad įtariamasis įėjo į stotį nešinas sprogstamuoju įtaisais, kuris detonavo per anksti.

„Port Authority“ autobusų terminalas – didžiausias ter-

minalas Jungtinėse Valstijose, kasmet aptarnaujantis daugiau kaip 65 mln. keleivių. Po juo įsikūręs Times Square-42-osios gatvės metro stočių kompleksas.

New Yorko meras Bill de Blasio pareiškė, kad sprogimas autobusų terminale buvo mėginimas įvykdyti teroro aktą. Pirmaisiais duomenimis, tai vieno asmens darbas. Įtariamasis yra 27 metų vyras. Jis greičiausiai prie kūno turėjo savadarbę bombą. Jis pats apdegė ir buvo suimtas. Tai veikiau buvo mėgėjiškai pasigamintas sprogmuo. Sužaloti trys keleiviai. Jie skundėsi galvos skausmais ir spengimu ausyse. Autobusų eismas buvo sutrikdytas tik laikinai. ELTA

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Mes esame atsakingi ne vien už tai, ką darome, bet ir už tai, ko nedarome – Molière

Lietuvybės išlaikymui – 20 milijonų!

Pelno skirstymo komisijos Studentų pakomisė (iš k.): Rita Bieliauskienė, Lilija Gelažis, Alda Polikaitienė, Tauras Bublys (pirmininkas), Eglė Laužonytė, Albertas Tuskenis, Milda Davis, Jonas Gražys, Alina Akulič. Jūratarė Mereckienės nuotrauka

Savo 55-ąją sukaktį Lietuvių Fondas (LF) sutiko su džiaugsmu – per visą LF gyvavimo laikotarpį lietuviybės išlaikymui skirta 20 mln. dolerių! Šiandien visi kartu galime pasidžiaugti pastarųjų metų Lietuvių Fondo suklestėjimu. Ši organizacija, išvairiusi giliai vagą lietuviškos kultūros ir lietuviybės išlaikymo srityje, yra ir lieka didžiuliu finansiniu varikliu lietuviškai veiklai, be kurio sunku įsivaizduoti lietuviybės klestėjimą išėjimoje. Toks gražus rezultatas pasiektas visų LF narių ir aukotojų nuoširdumo, geranoriškumo ir dosnumo dėka. Vien 2017 metais lietuviybės puoselėjimui ir išlaikymui Fondas skyrė 898,352 dol.: 670,108 dol. įvairių projektų paramai ir 228,244 dol. studentų stipendijoms.

LF veikia ir skirsto lėšas laikydamasis JAV Section 501(c) (3) of the Internal Revenue Code paragrafo ir vadovaudamasis paramos ir stipendijų pirmenybės gairėmis, kurios yra patvirtintos LF direktorių tarybos.

Pelno skirstymo komisija (PSK), sudaryta iš LF ir JAV LB atstovų šiemet rinkosi net du kartus. Pirmasis lėšų skirstymo posėdis LF paramai gauti užtruko net 2 dienas – gegužės 20-21 d., antrojo skirstymo posėdis vyko spalio 21 d.

2017 metais PSK iš viso gavo 218 paramos prašymų, o bendra prašymų suma buvo 3,028,696 dol. Apsvarčiusi pateiktus prašymus, PSK nutarė paremti 107 projektus. Jų paramai skirta 656,980 dol. Dar 13,128 dol. paramai buvo skirta tiesiogiai iš LF vardinių fondų pagal jų steigėjų nurodymus, tiek JAV veikiančių organizaci-

jų, tiek Lietuvoje vykdomiems projektams.

Iš viso 2017 m. projektams paremti skirta 670,108 dol.

Pagal veiklos kategorijas skirta:
Kultūrinei veiklai – 205,094 dol.
Švietimo veiklai – 167,591 dol.
Jaunimo veiklai – 124,950 dol.
Visuomeninei veiklai – 124,473 dol.
Žiniasklaidai – 48,000 dol.
Organizacijoms skirta:
JAV Lietuvių Bendruomenei – 345,730 dol.
Kitoms JAV organizacijoms – 261,556 dol.
Pasaulio Lietuvių Bendruomenei – 28,200 dol.
Lietuvos organizacijoms – 25,122 dol.

Kitų kraštų išėjimo organizacijoms – 9,500 dol.

Projektai, 2017 m. gavę didžiausią paramą:

125,000 dol. – JAV lituanistinėms mokykloms
84,000 dol. – JAV LB Kultūros tarybos projektams
41,500 dol. – Pasaulio lietuvių centrui, Lemont, IL
39,080 dol. – JAV LB Švietimo tarybos projektams
34,900 dol. – Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui (LTSC), Chicago, IL
25,000 dol. – Dainavos stovyklai, Manchester, MI
25,000 dol. – Rako stovyklai, Custer, MI

20,000 dol. – Jaunimo centrui, Chicago, IL
20,000 dol. – Lietuvių išėjimo studentų stažuotei (LISS) Lietuvoje
20,000 dol. – laikraščiu „Draugas“, Chicago, IL
20,000 dol. – 2020 metų XVI Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventei
15,000 dol. – Neringos stovyklai, Brattleboro, VT
9,000 dol. – Tautinių šokių institutui
8,000 dol. – JAV LB Socialinių reikalų tarybai, Chicago, IL

Lapkričio 18 d. Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) vyko PSK Stipendijų pakomisės posėdis. Jos nariai išnagrinėjo 133 prašymus stipendijoms gauti, kurių bendra prašymų suma buvo 642,784 dol. LF stipendijas nutarta skirti 80 studentų. Šioms stipendijoms išmokėti skirta 198,400 dol.

2017 metais LF stipendijas gavo 66 JAV, 7 Lietuvos, 4 Jungtinės Karalystės, po vieną Kanados, Prancūzijos ir Vengrijos universitetuose studijuojantys jaunuoliai.

Dar 29,844 dol. stipendijoms paskirta tiesiogiai iš LF vardinių fondų pagal steigėjų nurodymus. Kandidatus šioms stipendijoms gauti atranka Lietuvos universitetai. Iš viso 2017 m. stipendijoms skirta 228,244 dol.

Lietuvių Fondas širdingai dėkoja visiems nariams ir rėmėjams už dosnią paramą, kurios dėka galime puoselėti lietuvišką kultūrą, tautiškumą, tęsti lietuvišką veiklą išėjimoje, remti kai kuriuos projektus Lietuvoje bei pasaulyje.

Daugiau informacijos apie paramos paskirstymą rasite tinklalapio www.lietuviufondas.org skiltyje „Atsiskaitos“.

LF informacija

Pelno skirstymo komisijos II posėdis, vykęs 2017 m. spalio 21 d. (iš k.): Juozas Kapačinskas (pirmininkas), Janina Udrienė, Laura Garinytė, Saulius Čyvas (LF tarybos pirmininkas), Vytautas Narutis ir Virgus Volertas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

| Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

| Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

| Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

| Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

| Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Pasitinkant jubiliejų, knyga apie A. Smetoną išleista Lietuvoje

Atkelta iš 1 psl.

Neseniai išleistą solidžią 800 puslapių knygą V. Kavaliauskas pirmiausia pristatė Vilniuje, Lietuvos mokslų akademijoje, o netrukus ji pristatyta ir Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje, kur, pasak leidėjo, yra pati geriausia vieta tokiam veikalui pristatyti. „Kaunas – Antano Smetonos miestas, čia jis dirbo, čia, istorinės Prezidentūros kiemelyje, stovi jam skirtas paminklas“, – sakė V. Kavaliauskas į pristatymą susirinkusiems daugiausia vyresnio amžiaus žmonėms.

„Smetona buvo svarbiausias valstybininkas, nors jo veikla susilaukia visokių įvertinimų. Labiausiai nesinorėtų, kad dėl šios tragiškos ir romantiškos asmenybės mes visi pyktumės. Kaip žmogus ir valstybės veikėjas, jis turėjo ir teigiamų, ir neigiamų savybių, ir laikas viską geriausiai įvertins. Šių dienų istorikai, pavyzdžiui, Algimantas Kasparavičius, teigia, kad po perversmo gavęs valdžią jis padarė daug gerų darbų“, – teigė V. Kavaliauskas.

Knygas apie žymius Lietuvos valstybininkus – užsienio reikalų ministrą Juozą Urbšį ir diplomata Petrą Klimą – sudaręs ir išleidęs V. Kavaliauskas sakė, kad Lietuvos nacionalinėje bibliotekoje saugoma daugybė įdomių dokumentų apie to meto žmones ir įvykius – daugiau kaip 650 J. Urbšio ir apie 700 P. Klimo bylų, o dokumentų apie A. Smetoną nėra

liautojo Mato Šalčiaus šeima.

Aleksandras buvo jau po insulto, tad su juo n lengvai sekėsi bendrauti, bet man jis paliko labai šilto, įdomaus žmogaus išpūdį. 1989 metais jis man davė leidimą išleisti monografiją apie A. Smetoną Lietuvoje, tačiau tuo metu juo nepasinaudojau, ir galia, kad autorius knygos pasirodymo Lietuvoje nesulaukė, nors mes susirašinėjome su juo iki pat jo mirties – A. Merkelis gyvai domėjosi tuo, kas vyksta Lietuvoje, iki paskutinių gyvenimo dienų rašė man laiškus.

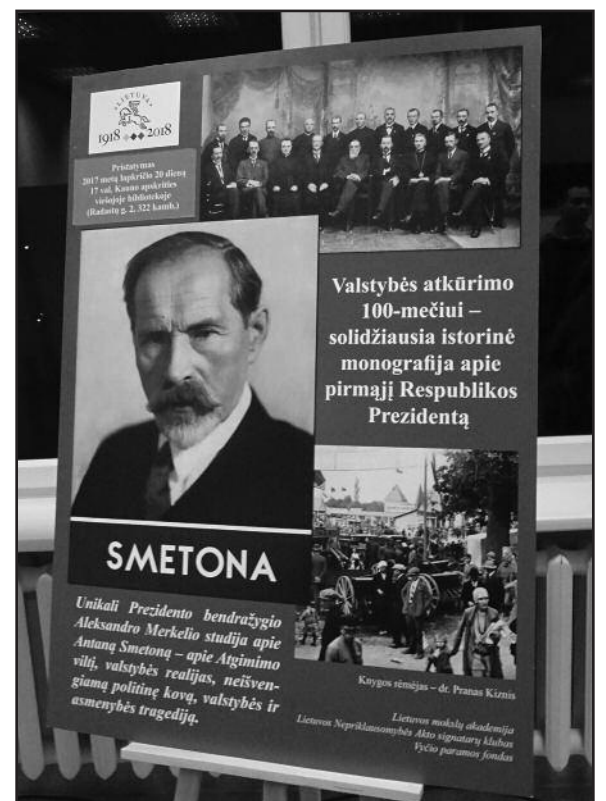
Vėliau kiti leidėjai jau tvirtino, kad tokia knyga neturėtų paklauskos, o dabar, artėjant svarbiai Lietuvos sukakčiai, kreipiausi į kelis leidėjus. Jie to darbo imtis dėl įvairių, dažniausiai komercinių priežasčių atsisakė, tad pats ėmiausi leidybos darbų, suradau rėmėjų ir knyga pasirodė tūkstančio egzempliorių tiražu, iš kurių 400 vienetų yra padovanojami Lietuvos mokykloms“, – pasakojo V. Kavaliauskas.

Leidėjas sakė, kad 1989 metais į Lietuvą iš Amerikos jis atsivežė du A. Merklio monografijos apie A. Smetoną egzempliorius, iš kurių vieną padovanojo Prezidentui Algirdui Brazauskui. „Prezidentas man sakė, kad septynias naktis beveik nemiegojo, kol neatsitraukdamas knygą skaitė ir daug ką apie Antaną Smetoną išsiaiškino iki galo. Jis man tada sakė, kad tokios įdomios knygos su tiek nežinomų faktų dar nebuvo skaitęs“, – prisiminė V. Kavaliauskas.

Jis knygos pristatymo metu sakė, kad A. Merkelis buvo puikus literatas, ir iki šiol yra labai vertinama jo knyga apie rašytoją Juozą Tumą-Vaižgantą. Taip pat jis yra parašęs knygą apie Vydūną, bet jos rankraštis yra dingęs ir knyga neišleista. Pasak V. Kavaliausko, A. Merkelis turėjo nemažai įdomių Vydūno dokumentų, kuriuos norėjo padovanoti Vilniaus universitetui, bet jo siūlymas tuo metu universiteto nesudomino ir tie dokumentai dabar nežinia kur yra.

Knygos pristatyme dalyvavęs istorikas Antanas Kulakauskas taip pat sakė, kad šios knygos išleidimas Lietuvoje yra svarbus ir jos kultūrai, ir istoriografijai. Pasak jo, istoriko uždavinys yra ne kažką smerkti, o parodyti asmenybės svarbą, akcentuoti įvairovę, nes politikoje visada ginčų buvo ir bus. A. Smetonos indėlis į Lietuvos istoriją labai didelis ir jo niekaip nepaneigsi. Ypač daug jis nusipelnė Lietuvos lietuviškėjimui. „Aš galiu tik priminti semiotikos tėvu vadinamo Algirdo Julijaus Greimo žodžius, kuris nebuvo A. Smetonos gerbėjas, bet yra rašęs, kad po 1926 metų perversmo jis buvo geriausias pasirinkimas vadovauti kraštui ir jei ne jis, nežinia kaip viskas būtų susiklostę“, – priminė A. Kulakauskas, 1926–1940-uosius metus vadinęs A. Smetonos epocha.

V. Kavaliauskas sakė, kad šiame leidinyje buvo pakeista ir viršelio nuotrauka – jam panaudotas A. Smetonos portretas, darytas 1943 metais Amerikoje, nes jis gerai atspindi asmenybę. 2019 metais sukaks šimtmetis nuo to laiko, kai A. Smetona tapo Lie-

Naujai išleistos monografijos viršelių puošia Prezidento portretas, darytas JAV.

Pirmieji autografai naujoje knygoje.

aug. Dabar autorius rengia knygą apie dailininką Mstislavą Dobužinskį, kuris mirė prieš 60 metų New Yorke ir kurio gyvenimas buvo labai įdomus, bet apie jį Lietuvoje mažai žinoma.

„A. Merklio monografija, išleista 1964 metais Amerikoje, buvo 740 puslapių apimties. Mes išleidome didesnę, nes papildėme įdomiomis nuotraukomis, praplėtėme žodyną. Tai puiki memuaristikos knyga, parašyta ištikimo A. Smetonos bendražygio, tautininko. Kai 1984 metais atvažiavau dirbti į Ameriką, susipažinau su A. Merkliu Long Islande, kur jis gyveno gana kukliai. Tame pačiame miestelyje buvo žuvęs buvęs Lietuvos karo aviacijos viršininkas, divizijos generolas Stasys Pundzevičius, ten gyveno ke-

tuvos prezidentu, ir visus 2019 metus Lietuvos Seimas planuoja paskelbti A. Smetonos metais. Renginio metu V. Kavaliauskas papasakojo, kad yra numatyta pastatyti paminklą A. Smetonos gimtinėje Ukmergės rajone, Užgiryje priešais buvusią mokyklą ir jau prasideda lėšų rinkimas jam, o paminklą kurs žinomas skulptorius Antanas Žukauskas, įamžinęs ne vieną istorinę asmenybę.

V. Kavaliauskas pakomentavo ir vis pasigirstančias kalbas apie A. Smetonos perlaidojimą Lietuvoje sakydamas, kad su tuo kategoriškai nesutinka jo anūkas Vytautas Smetona bei kiti giminės, ir šią nuostatą reikia gerbti bei parodyti šeimai, kad Lietuva deramai įamžina pirmąjį Prezidentą, leidžia knygas apie jį, stato paminklus.

Teigiama, kad A. Merklio monografija yra, ko gero, dažniausiai minima ir daugiausiai diskutijų kelianti išeivijos memuaristikos knyga. A. Merkelis rašė apie prezidentą kaip apie neginčijamą autoritetą, tačiau prieškarinė Amerikos išeivija ir ypač jos katalikiškas sparnas su A. Smetonos politika konfrontavo, o jo pasitraukimas iš Lietuvos, demokratinės opozicijos pateiktos sąskaitos nepagausino A. Smetonos gerbėjų.

Leidėjai pastebi, kad A. Merklio knygą citavo ir jos herojų peikė bemaž visų atsiminimų autoriai (nuo krikščioniškojo Stasio Raštikio iki liaudinių Kazio Škirpos). Ją, kaip vertingiausią šaltinį, citavo A. Smetonos gyvenimą ir veiklą tyrinėję Lietuvos istorikai, kiti autoriai. Gausybė faktų, analizės gilumas yra monografijos stiprioji pusė. Ši knyga tebelieka išsamiausia lietuvių istoriografijoje studija apie vieną iškilniausių XX amžiaus Lietuvos tautinio atgimimo veikėjų, pirmąjį Lietuvos Respublikos prezidentą, ilgametį tarpukario Lietuvos valstybės vadovą Antaną Smetoną.

Pristatymo Kauno viešojoje bibliotekoje akimirkos.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

POLITIKAS ŠVARIA ŠIRDIMI, ŠVARIOMIS RANKOMIS IR ŠVARIOMIS MINTIMIS LEGENDINIO ČIKAGIEČIO MORRIS B. SACHS PORTRETO ESKIZAI (II)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Tęsinys. Pradžia – gruodžio 7 d. „Drauge“

Praėjusiame numeryje pasakodami apie garsų iš Lietuvos kilusį verslininką sustojome ties tuo, kad kiekvienos „The Morris B. Sachs“ laidos pabaigoje televizijos žiūrovai matydavo neaukštą, pusiau praplikusį vyrą su užkrečiančia šypsena, kuris užlipdavo ant scenos įteikti savo sponsoriuojamo konkurso nugalėtojams dovanų bei piniginių prizų. Pastabesnis žiūrovas, ko gero, pastebėdavo, kad Sachs vaikščioja su lazdele ir šiek tiek šlubuodamas. Kokios tos nelaimės priežastys?

Apie tai Morris B. Sachs pasakojo „Chicago Daily News“ korespondentui Jay McMullen 1955 metais, ką tik pradėjęs dirbti miesto izdininku. Istorija siekia senus laikus. 1938 m. gruodį Sachs atidarė voka, atneštą į jo parduotuvę 6638 S. Halsted gatvėje. Ant parduotuvės sąskaitos blanko ranka parašytas išpėjimas: „Reikalaujama 10,000 dolerių išmokos – kitaip Jūsų dukrą ir anūkę išstiks žiauri mirtis. Nesikreipkite į policiją ir neženklinkite banknotų – gailėsitės. Pusė sumos turi būti penkių, kita pusė – dešimties dolerių kupiūromis. Prie paketo su banknotais pridėkite šį laiška...“

Toliau laiško autorius nurodo Sachs apvažiuoti Ogden Parką netoli Marquette ir Loomis gatvių, kur pamatys krūmuose žmogų, mosikuojantį balta nosinaite. „Pasimatymas“ turėjo įvykti 11:30 val. vakaro. Apie grasinimą Sachs iš karto pranešė CŽV (Centrinei žvalgybos valdybai). Saugumo tarnybos atstovas patarė verslininkui nusikaltimo vietoje palikti netikrą ryšulį. Po „operacijos“ plėšikas pajuto, kad parką apsupo CŽV agentai. Po kelių minučių 24 metų nusikaltėlis buvo sučiuptas. Sachs panoro susitikti akis į akį su nusikaltėliu, tačiau agentai verslininką sulaukė. Jis pasakojo: „Per susijaudinimą mano kaklas pradėjo tinti – ištino beveik trigubai. Pradėjau dusti. Jie (CŽV agentai – R.M.L.) buvo priversti nuplėšti nuo manęs marškinius. Spėju, jog laikinai išprotėjau nuo įtampos. Tačiau vis dėlto nė dienos neišgulėjau lovoje – iškart atsistačiau“. Po kelių mėnesių Sachs pradėjo vilkti koją. Gydytojai spėjo, kad jis, ko gero, patyrė nedidelį insultą. Kaip ten bebūtų, patirta skriauda nepalaužė Morris B. Sachs dvasios – jis išliko jautrus kitų nelaimėms. Kai tik galėjo, skubėjo padėti likimo nuskriaustam ar suluošintam žmogui. Kasmet savo radijo laidoje jis rengdavo „March of Dimes“ (1938 m. įsteigta organizacija kovai su poliomieliu) paramos vajus.

Po Antrojo pasaulinio karo, atsigaunant JAV ekonomikai, 1948 m. verslininkas atidarė dar vieną parduotuvę – šiaurinėje Čikagos dalyje,

Iš k.: Morris B. Sachs, Čikagos burmistras Richard J. Daley, Illinois gubernatorius Adlai Stevenson ir Stephen Bailey (Čikagos „journeymen“ santechnikų profsąjungos 110 skyriaus verslo tvarkytojas) – trijulė, sumaniusi Šv. Patriko dienos proga Čikagos upę nudažyti žaliai.

3400 W. Diversey. Dvi jo parduotuvės davė beveik 8 mln. dolerių metinio pelno. Buvo samdoma net 700 tarnautojų. Savininkas rodė didelę pagarbą ne tik savo tarnautojams, bet ir profesionaliems sąjungoms, kurios jiems atstovavo. Toks sėkmingas verslas ir nesuterštos reputacijos asmenybė greitai patraukė Čikagos politikų dėmesį.

Įsakinėti sau yra didžiausia valdžia

1955 m. burmistras Martin H. Kennelly pasiūlė verslininkui Morris B. Sachs kartu su juo kandidatuoti į miesto izdininko postą. Emigrantas iš Lietuvos tvirtino rinkėjams, jog jis įžengia į politinę areną kaip „politikas-saviveiklininkas su švaria širdimi, švariamomis rankomis ir švariamomis mintimis“. Kennelly kandidatūros demokratams atsisakė vardan savo favorito Richard J. Daley. Po pirmojo rinkimų turo Daley štabe kilo skandalas, vėl liko laisvas miesto izdininko postas, ir demokratams užimti šią vietą pakvietė

Sachs.

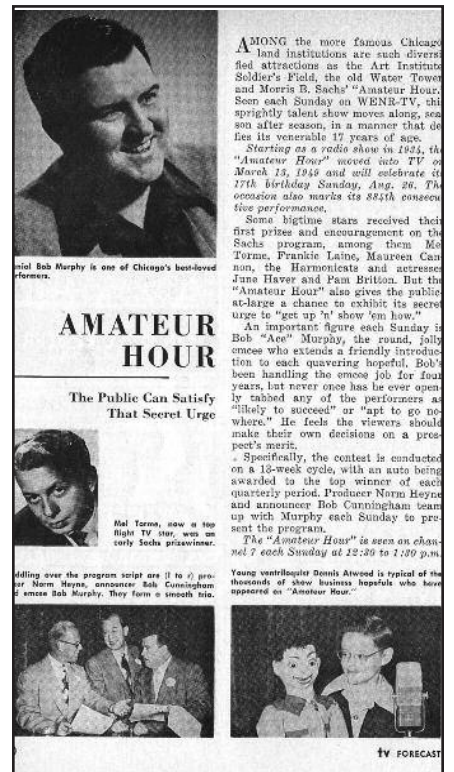
Išrinktas miesto izdininku Morris B. Sachs beveik iškart atitolo nuo partijos veteranų – pradėjo atleidinėti iš darbo „paveldėtus“ tinginius bei kitus veltėdžius, daugelį metų parazitavusius savivaldybėje. Be to, savo 1,000 dol. mėnesinę algą jis paaukojo labdarai. Jo filantropinį nusistatymą pajuto ne tik labdaringos organizacijos, bet ir medicinos tyrimų projektų vykdytojai, bibliotekos bei mokyklos. Jausdamas turįs savybių, reikalingų stipriam Illinois valstijos lyderiui, 1956 m. Morris B. Sachs pasiskelbė kandidatuosiantis į valstijos gubernatoriaus postą. Jis beveik laimėjo demokratų nominaciją, neįtikėtina stipriai pasekėjų paremtas valstijos pietinėje dalyje.

Pelnas nežino nei poilsio, nei pamaldų

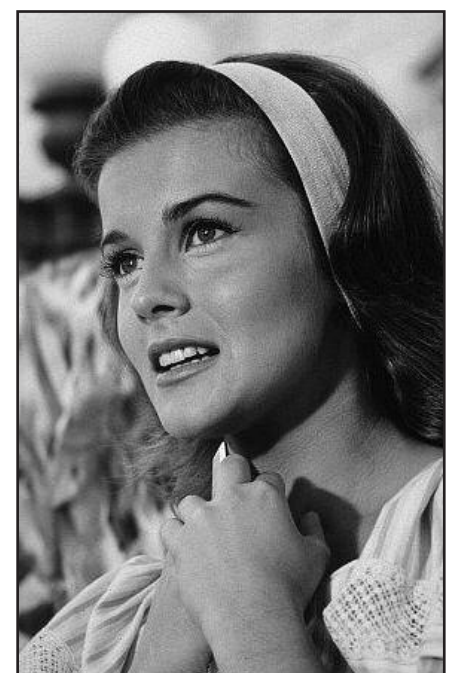
1957 m. kovo 15 d. duris atvėrė trečioji Sachs parduotuvė – šisys miesto centre, ties State ir Monroe gatvių sankryža. Tūkstantinės minios kant-

Pagarsėjęs litvakas verslininkas uoliai rėmė ir amerikiečius kareivius, kovojančius už JAV laisvę II Pasaulinio karo metu. Jų nuotaikos praskaidrinimui kas trečiadienį eteryje skambėdavo jiems skirtos pramoginės laidos.

Apie Morris B. Sachs saviveiklininkų laidą dažnai buvo rašoma spaudoje. Iškarpa iš savaitinio žurnalo „TV Forecast“.

Žavingoji Švedijoje gimusi aktorė ir dainininkė Ann-Margret savo karjeros pirmaisiais laipteliais kopė ne kur kitur, o Sachs saviveiklininkų laidoje Čikagoje.

riai stovėjo eilėse, norėdamos patenkinti savo smalsumą ir apžiūrėti ne tik prekes, bet ir pačias patalpas. Juosta iškilmingai perkirpo pats burmistras Daley, o miesto policijos eismo saugumo vadas tvirtino, jog tai buvo pats didžiausias, kokį yra matęs „grand opening“. Parduotuvės atidaryme programą atliko žymios teatro, kino ir radijo žvaigždės. Tai buvo tarsi paskutinis Sachs nusilenkimas visuomenei.

Gaila, jog pats Morris B. Sachs naujosios parduotuvės sėkme tegalėjo džiaugtis neilgai. Praėjus vos keturiems mėnesiams, sekmadienį, rugsėjo

23 d., jis mirė sulaukęs 61-erių metų. Palaidotas Rosehill kapinėse Čikagoje. Nepaliko jis pasakiškų turtų, kaip kiti Čikagos verslininkai-magnatai, tačiau paliko ryškų pėdsaką dėkingų atlikėjų, sėkmingai pradėjusių karjerą pramogų versle „Morris B. Sachs Amateur Hour“, ir jų šeimų narių širdyse.

Įkurdamas savo parduotuvę State gatvėje, Sachs įamžino savo vardą šalia kitų Čikagos verslo pasaulio didžiųjų, tokių kaip Field, Goldblatt ir Wieboldt. Tai buvo tikra „amerikietiška svajonė“, kurią savo draša ir ryžtu sėkmingai įgyvendino emigrantas iš Lietuvos, kadaise, dar būdamas vaikas, vienui vienas atpūstas į svetimos šalies pakrantę.

Jį pažinojo ir lietuviai

Būdamas sumanus verslininkas Morris B. Sachs niekad neužmiršo savo šaknų ir dosniai remdavo Čikagos lietuviškąją žiniasklaidą bei įvairias organizacijas, ypač katalikų parapijas. Jis skelbdavosi „Margučio“ radijo laidoje. Buvo tapęs net humoresku „Dėdytės ir tėtūtės“ (Antano ir Lilijos Vagnaičių radijo personažai) herojumi. Syki, prieš kokius 45 metus, per „Margučio“ radiją girdėjau porą trejetą tarpukario gyvojo eterio „Tėtyčio“ įrašų, kurie kažkoku stebuklingu būdu buvo įrašyti į plokštelę. Viso Vagnaičių pokalbio neatsimenu, tik fragmentą. Jeronimas teiraujasi Daratos: „O kurgi tokią fensią drėšę nuspirkai?“ O ji atsako: „Pas Morris B. Sachs ir kainavo tik five bucks!“ Tada šeimos galva pasakė: „Šiur? Tikras bargas. Tuomet už sutaupytus dolarus einame valgyti čiap-sui...“ („chop suey“ – Amerikos kiniečių patiekalas – troškinyš iš mėsos, kiaušinių, daržovių – R. M. L. pastaba). Morris B. Sachs taipogi reklamuodavosi ir „Draugo“ dienraštyje. Ypač Antrojo pasaulinio karo ir pokario metais jis sveikindavo lietuvių bendruomenę ir savo klientūrą, spausdindamas per visą puslapį kalėdinius linkėjimus. Bene paskutinis jo ryšys su lietuviais buvo prieš pat jo mirtį. Povilo Abelkio knygos „Visų Šventųjų parapija Roselande 1906–1956“ (spausdinta „Draugo“ spaustuviėje) paskutiniame puslapyje paskelbtas besišypsancio garsaus litvako portretas su labai kukliu parašu: „Compliments of Morris B. Sachs“. Jubiliejinio parapijos albumo pabaigoje buvo paskelbta padėka: „Dėkojame visiems sveikinusiems, davu-

Litvakas nusitaikė į Illinois valstijos gubernatoriaus postą. 1956 m. reklaminė iškaba.

Kai litvakai užvaldė „Vėjų miesto“ širdį... Monroe ir State gatvių sankryža. Kairėje – brolių, kilusių iš Kudirkos Naumiesčio, Shubert teatras (tuomet jame vyko miuziklo „Hello Dolly“ spektakliai su Carol Channing), o skersai gatvės – Morris B. Sachs universalinė parduotuvė.

siems skelbimus ir bent kuo parėmusiems Visų Šventųjų parapiją jos aukstinio jubiliejaus proga. Teatlygina Jums Dievas!”

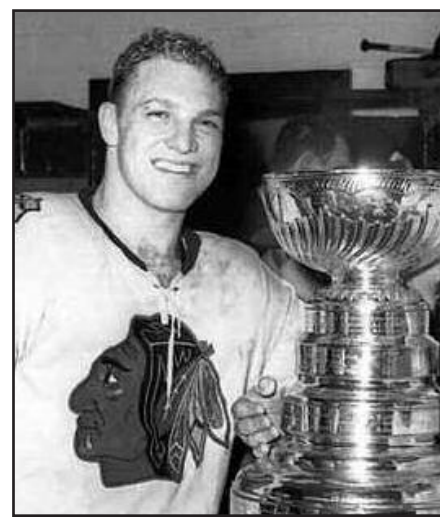
Manykime, jog dosniajam geraširdžiui Morris B. Sachs buvo rasta atitinkama vieta Dangaus karalystėje!

Čikaga tebesaugoja litvako atminimą

Morris B. Sachs iškeliavo Anapilin prieš šešerius dešimtmečius, tačiau jo legenda „Vėjų mieste“ tebėra gyva. Pastate, liaudyje pravardžiuojamame „The Hairpin“ (segtukas), įsikūrusiame lenkų apgyvendintame kvartale ties Milwaukee, Kimball ir Diversey gatvių sankryža, kažkada buvo antroji Morris B. Sachs parduotuvė. Dabar

šio statinio antrajame aukšte veikia 8,000 kvadratinį pėdų erdvės visuomeninis menų centras, kuriame vyksta įvairūs muzikiniai, teatro, šokio renginiai, kino filmų peržiūros bei meno parodos. Erdvę valdo 2009 m. įkurta pelno nesiekianti organizacija „Logan Square Chamber of Arts“. Jos tikslas – praturtinti gyvą ir įvairialypį šių apylinkių menų landšaftą, suteikiant patalpas dailininkams, sudarant galimybes bendradarbiauti vardan kūrybinės plėtros.

Ši ikoniską raštinių ir parduotuvių kompleksą projektavo garsi tuometinė „Leichenko and Esser“ architektūros firma. Kupranugario emblema, kuri didingai puošia pastato fasadą, primena „Hump Hair Pins“ įpakavimo firmą. Neveltui apylinkėse gy-

Ledo ritulininkas Bobby Hull, pozuojantis šalia „Stanley Cup“, kurį „Black Hawks“ komanda iškovojo 1961 m. Tų metų balandį taurė buvo eksponuojama Sachs parduotuvėje State gatvėje, Čikagos miesto centre.

venantys lenkai jį praminė „pod wielbłądem“ („pastatas prie kupranugario“). O vietiniai amerikiečiai – „The Hump Building“. 1930 m. pastatą užsakė antreprenieris Sol (Solomon) Goldberg. Sumaniam verslininkui dar 1915 m. praturtėti padėjo jo sukurtas plaukų segtukas („bobby pin“). Čikagoje Goldberg įkurta „The Hump Hairpin Manufacturing Company“ suklestėjo iškart. 1947 m. šiame pastate įsikūrė Morris B. Sachs universalinė parduotuvė. Po savo steigėjo mirties ji dar egzistavo kurį laiką, bet apie septintąjį dešimtmetį užsidarė. Ne kartą keitėsi šio pastato savininkai. Porą dešimtmečių jis stovėjo tuščias, kol nauji šeimnininkai ryžosi kapitaliai restauruoti fasadą bei pagrindinį holą. Šiandien mes galime džiaugtis, jog „The Hairpin“ yra įtrauktas į Čikagos miesto istorinių paminklų sąrašą.

Įdomu tai, kad Goldberg savo amžiną poilsio vietą (jis mirė 1940 m. birželio 6 d.) atrado pačiose kapinėse, kaip ir Morris B. Sachs – „Rosehill Cemetery and Mausoleum“. Tiesa, Sol gimė Cincinnati, bet kas žino, gal ir jis buvo litvakų emigrantų sūnus, nes daugelis Lietuvos žydų XIX amžiuje apsigyveno būtent šiame Ohio valstijos mieste. Panašūs dviejų įžymių „Vėjų miesto“ verslo magnatų pėdsakai. Nesistebėčiau, jog galėjo būti ir taip?

Pabaiga

Istorinės nuotraukos ir eksponatai – iš Raimundo Mariaus Lapo asmeninio archyvo

Akimirka iš jubiliejinės, 1000-osios, „Morris B. Sachs Amateur Hour“ laidos, transliuotos iš „Civic Opera House“ rūmų. Iš k. laidos vedantysis Don McNell, laidos „šeimininkas“ Morris B. Sachs ir jo dukra Rhoda.

21-metė Rose Pozguy (vėliau tapusi Rodeo Rose) dainavo Sachs rengtuose konkursuose. Nors jų niekada nelaimėjo, tai buvo jos pradžia „į žvaigždes“.

IŠ KELIONĖS SUGRĮŽUS

Kelionė į Gvatemalą: „viskas įskaičiuota“, tik kitaip, nei įprasta

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

„Ieškome bendrakeivių kelionei į Gvatemalą“, – tokia, na, tiesą sakant, kiek išsamesne žinute „Lugsėjo mėnesį pasidalinau socialiniame tinkle. Nes abu su vyru jau buvome užsikrėtę Gvatemalos bacila dar prieš tai, kai radome kelionių kompanijos „You Go Wild Adventures“ skelbimą apie renkamą grupę. Šešios bendrakeivės, kurių iki šiol nepažinojome, netruko prisijungti prie mūsų. Ir tai buvo viena pirmųjų iš daugelio šios kelionės nuostabių patirčių. Pozityvūs, geranoriški, žingeidūs ir neburbantys prie kiekvieno kampo – tokia pozicija tapo nerašyta visos grupės, keliavusios po Gvatemalą, nuostata.

Vedlė – Gvatemaloje gyvenanti lietuvė

„You Go Wild Adventures“ kompanijos savininkai Diana Aleknaitė ir Žilvinas Usonis patikino: kelionės vadovė Lina Kuliešiūtė, su kuria jie bendradarbiauja, yra tikras atradimas. Mat ji jau penkerius metus gyvena Gvatemaloje, pamilo šią šalį ir tikrai labai daug apie ją žino.

„Kelionei skiriate tik savaitę? Na, gerai pasistengus, per tą laiką galima nemažai pamatyti. Bet reikės sparčiau judėti“, – pasakė Lina. Tai ir judėjome – mūsų dienos kelionė kasdien prasidėdavo anksti. Jau 7 valandą ryto sugužėdavome į vietinio vyruko, vardu Cairo, vairuojamą automobilį. Šios atostogos nebuvo panašios į tas, kurias gauname nusipirkę viešbutyje prie vandenyno su paslauga „viskas įskaičiuota“. Tiesą sakant, mūsų pasirinktoje kelionėje buvo įskaičiuota kitokio „visko“, ir kur kas daugiau nei galėjome tikėtis.

Ta savaitė – tai nepaliovusi mus stebinti ir džiuginti neįprastų išpūdžių virtinė, prasidėjus pažintimi su senoviniu, XVI a. ispanų kolonizatorių pastatytu, veikiančiu ugnikalnių pašonėje tebestovinčiu Antigua Guatemala miestu (įtrauktu į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą) ir pasibaigusi džiunglėse pasislėpusia senovine majų dvasine sostine, didinguoju Tikaliu, kuriame dienomis šmirinėja turistų būriai, o naktimis laisvi vaikštineja laukiniai jaguarai ir kitokie džiunglių gyvūnai. Kur dar kopimas į dūmais spjaudantį ugnikalnį, kelionė į stalaktitų ir stalagmitų urvus, besitęsiančius daugiau nei tris dešimtis kilometrų, apsilankymas spalvinguose vietinių gyventojų turguose, netikėtai artima pažintis su kai kuriomis iki šiol išlikusiomis senovinėmis majų apeigomis, amatais, pasivaikščiojimas po kalnų apsuptas kavos ir arbatos plantacijas, ir ne toks jau paprastas bandymas rąkomis patiems pagaminti šokoladą „nuo pupelės iki plytelės“ pagal seniausią pasaulyje technologiją.

Kelionės pradžia nebuvo labai tradiciška. Čikagos O'Hare oro uoste kai kurioms pro šalį bepralekiančioms bendrakeivėms teko pastoti kelią, nes vieni kitus pažinojome tik iš „Facebook“ esančių nuotraukų ir vienintelio susitikimo.

Nusileidus lėktuvui Gvatemalos sostinės oro uoste, jo prieigose susiduriame su marga pasitinkančiųjų minia. Tarp gausybės vietinių laikomų plakatų su laukiamų keleivių vardais žvalgomės savųjų. Staiga toje minioje pasimato maža lietuviška trispalvė. Taip Lina pasitinka lietuvius turistus.

Mūsų kelionės vadovė sakė, kad per pastaruosius kelerius metus vis daugiau lietuvių – grupėmis ir pavieniui, atvyksta į Gvatemalą. Linos, profesionalios kelionių gidės žiniomis, per metus mūsų tautiečių, nusprendusių pakeliauti po šią nuostabią Vidurio Amerikos

Ugnikalnis Fuego nuolat primena, kad yra aktyvus, išspjaudamas dūmų kamuolius.

šalį, susidarytų apie 300. Dar prieš gerus penkerius metus jų buvo kelis kartus mažiau.

Kopiant į ugnikalnį – baimė nukristi nuo arklio

Nors Gvatemaloje dauguma žmonių gyvena labai skurdžiai, šalyje klesti korupcija, o valstybės įstatymų vykdymo kontrolės mechanizmai veikia labai neefektingai, tačiau ši šalis gali didžiulius nuostabius gamta, turtinga majų civilizacijos istorija, jos kultūrinis palikimas. Ir dar: Gvatemaloje gyvenantys klestėjusios majų civilizacijos palikuonys iki šiol iš-

Kelionė į Pakajos ugnikalnį prasideda.

Mūsų draugiška grupė su vadove Lina Kuliešiūte (trečia iš k.).

Virginijos Petrauskienės nuotraukos

saugojo savo kalbą, šimtmečiais nedaug pakitusius nacionalinius kostiumus ir nemažai senųjų kultūrinių tradicijų.

Pernakvojė ir pailsėję nuo ispanų laikų beveik nepasikeitusio miestelio Antigua Guatemala jaukiame viešbutyje, kitos dienos rytą kelias dešimtis kilometrų automobiliu keliaujame link Pakajos (Pacaya) ugnikalnio. Tai vienas iš trijų Gvatemaloje esančių aktyvių ugnikalnių (iš viso jų šioje šalyje yra 37). Jis nuolat parodo savo gyvybę, išspjaudamas didesnę ar mažesnę pilkų dūmų debesį.

Didžioji grupės dalis kelią iki vienos iš viršūnių, Cerro Chino, nusprendė įveikti arkliais, kiti – pėsčiomis. Prie mūsų triukšmingos vilkstinės netrukus prisijungia būrelis iš kažkur atsiradusių šunų. Jie kartu kopina nelengvu keliu aukštyn, nes žino: iš turistų galima tikėtis ko nors valgomo. Išbadėję, atsiėmusiais šonkauliais keturkojai „alpinistai“ ypač laukia, kol keliautojai pasigrožės vaizdais, atsiveriančiais iš viršaus ir sustos pasikepti dešrelių ar zefyrų ant karščiu alsuojančios lavos. Tuomet išmuša kantriausiujų palydovų laimės valanda.

Koks jausmas vaikščioti po sustingusią lavą? Panašus, tarsi eitum per kelių metrų storio netvarkingai suverstą „nesušukuotą“ ir kieta, kai kur dar šiltą asfaltą. Jame esančios ertmės skleidžia tokį karštį, kad jose, kaip ant laužo žarijų, galima kepti dešreles. Kas man šiame kelionės etape paliko didžiausią išpūdį? Daug nevienareikšmiškų emocijų suteikė jojimas į kalną arkliu (baisiausia buvo, kad akmeniniu keliu ir ganėtinais stačiais į viršų mane nešantis arklys lemtingai nepaslystų ant priešais einančio savo kolegės kėjų tik „padėtos“ vakarykštės vakarienės ir kartu su manimi nenusiverstų žemyn). Užburiantis reginys iš viršaus – viename iš vulkano kraterių daugiau nei kilometro aukštyje virš jūros lygio susidaręs Amatitlan ežeras ir šalia jo esantis nedidelis Calderas vardu pavadintas smaragdinis ežerėlis.

Atitlano ežeras – viena iš daugelio nuostabių Gvatemalos vietų.

Nuošaliame džunglių kaimelyje gyvenantys vaikai smalsiai stebėjo mūsų grupę.

Patys pabandėme, kaip nelengva pagaminti šokoladą senuoju, majų išrastu būdu.

Šokoladas pagal seniausių receptą

Keliaujame toliau – kaimelyje San Juan del Obispo, esančiame vos keli kilometrai nuo Antigua Guatemala, užsukame į vietinių gyventojų namus, kuriuose rankomis gaminamas šokoladas. Čia ne tik stebėjome visą šokolado gamybos procesą, tokį, kokį atrado senovės majai, bet ir patys jame dalyvavome. Įdomiausia buvo jau paskrudintas ir išlukštenas kakavos pupelės trinti akmenine trintuve, kuri šokolado gamintojų šeimos tarnauja jau 200 metų ir yra perduodama iš kartos į kartą. Niekada nemaniau, kad gali būti taip nepaprasta iš sutrintos, atrodytų, pakankamai lipnios kakavos masės rankomis sulipdyti šokolado plytelę. Reikia ją visaip glostyti ir

plekšnoti bei mušti, kol išsiskiria vertingas kakavos sviestas. Tuomet trupanti masė vargais negalais leidžiasi suformuojama. Daugelis šokolado fabrikų kakavos sviestą paprastai atskiria ir vietoj jo į savo gaminių pila pigesnių riebalų, pavyzdžiui, palmių aliejaus. Toks šokoladas turi puikią struktūrą ir nuostabų skonį, tačiau būna netekęs didelės dalies savo tikrosios vertės. Mes San Juan del Obispo ne tik ragavome, bet ir puolėme pirkti lauktuvėms tą tradicinį, kad ir ne taip patraukliai atrodantį, tačiau labai vertingą rankų darbo šokoladą.

Kavos plantacija – tarsi miškas

Beje, lauktuvėms į namus pirkome ne tik šokoladą, bet ir vietinių kalnų plantacijose užaugintą ir pagamintą

arbatą bei kavą. Majų, tztutujil etnijos ekologinės kavos augintojų kooperatyvas, pasivadinęs „Balsas, šaukiantis dykumoje“ („La Voz, que clama en el Desierto“), sugriovė visą mano ankstesnį įsivaizdavimą apie tai, kaip atrodo kavos plantacijos. Nepamačiau jokių kareiviškai išrikiuotų mažaučių kavakrūmių, kokius tikėjau išvysti. Kalnų slėniuose ir šlaituose vietinių auginami kavos medžiai – daugiau, nei 2 metrų aukščio, tiesa, surikiuoti į eiles, tačiau, man pasirodė, augantys laisvi ir laimingi. Kooperatyvo atstovas sakė, kad jų auginamai „Arabica“ rūšiai reikia pavėsio, kuris ir teikia tą jaukumo ir vaikštinėjimo po egzotišką mišką pojūtį. Tarp kavamedžių auga aukšti bananmedžiai, avokadų vaismedžiai ir kitokie pavėsį teikiantys augalai. Skaudėjo širdį žiūrėti į nerenkamus ir pūvančius ant žemės avokadus, bet gal tikrai jų atliekos tampa gera trąša ten auginamai kavai.

Kalbant apie arbatos augintojus – jų prižiūrimose plantacijose dar kartą įsitikinome, kad Gvatemaloje didžioji dalis gyventojų, net ir turintys verslą, gyvena labai skurdžiai. Maždaug 90 hektarų ploto arbatos plantacija priklauso kiek daugiau nei 220-čiai šeimų. Galima įsivaizduoti, kad iš tokio nedidelio, vidutiniškai net pusės hektaro nesiekiančio plotelio, labai nepraturtėsi. Ekologišką arbatą vietinei rinkai gaminantys žemdirbiai rankomis ravi savo sklypelius, ir, aišku savaime, rankomis renka jaunus arbatos lapelius. Kai kur plantacijoje arbatmedžiams pavėsį teikia aukšti kvapiųjų pipirų medžiai. Kalbant apie ekologiją, arbata pakuojama į pakelius, kurie net užkljuojami ekologiškai – klijais, pagamintais iš augalo, skoniu panašaus į bulvę, vadinamo yuca (lietuviškai manijoku), krakmolo.

Gvatemalos kaime – ir piešėjų kooperatyvas

Majai, stengdamiesi užsidirbti ir iš to pragyventi, mėgsta burtis ne tik į kavos ir arbatos augintojų kooperatyvus. Lankant dar vieną šalies įžymybę – Atitlano ežerą ir nuplaukus į paežerėje išbarstytus kaimelius, pavyzdžiui San Juan La Laguna, teko pabūti ir audėjų, ir net paveikslų tapytojų kooperatyvuose. Menine kūryba čia gali užsiimti visa šeima: vyras, žmona ir net maži jų vaikai. Stebėjome, kaip paveikslus

pardavimui tapo kokių penkerių metų mergaitė. Ir jai tas darbas sekėsi visai neblogai. Turistai perka ryškiaspalvius paveikslus, kurių daugelis piešiami pasirenkant perspektyvą „paukščio“ arba „skruzdėlės“ žvilgsniu.

Gvatemalos pietuose gyvenančios kai kurios majų etnijos kol kas yra išlaikiusios tradicinius margai austus nacionalinius kostiumus, ypač jais mėgsta puoštis moterys. Tačiau kai kuriose vietovėse tos tradicijos laikosi ir vyrai. Mūsų kelionės vadovė iš margaspalvio moters dėvimo sijono ar palaidinės, vyrų kelnų audinio rašto gali nesunkiai nustatyti, kuriame Gvatemalos regione šie žmonės gyvena.

Ypač ryškiai majų kostiumų grožį ir margumą galėjome pamatyti apsi-

Solola turguje – tradiciniais spalvingais apdais vilkintys prekiautojai.

lankę Solola miestelyje turgaus dieną. Čia spalvingai apsidėję žmonės prekiauja dar spalvingesniais daržovėmis ir vaisiais (paprastai Gvatemaloje sulaukiama 4-5 daržovių derlių per metus), įvairiais rankdarbiais – austais, siuvinėtais, drožinėtais, tapytais darbais, kurie kartais būna vienintelis šeimos pragyvenimo šaltinis. Todėl Lina mus perspėjo perkant aršiai nesiderėti ir patiems sąžiningai įvertinti išsirinktą daiktą, kad nenuskriaustume sunkiai besiverčiančių pardavėjų.

Majų rašmenys ant pinigų skirti beraščiams

Egzotiškas gamtos grožis ir skurdi gyventojų butis – tai nuolatinis Gvatemalos derinys, kurį matėme kelionės metu. Mūsų grupei, susiruošusiai į nuošalų džunglių kaimelį, teko bristi purvu, siekiančiu čiuernas.

Antigua, kaip ir kituose Gvatemalos miestuose, prekiautojų netrūksta.

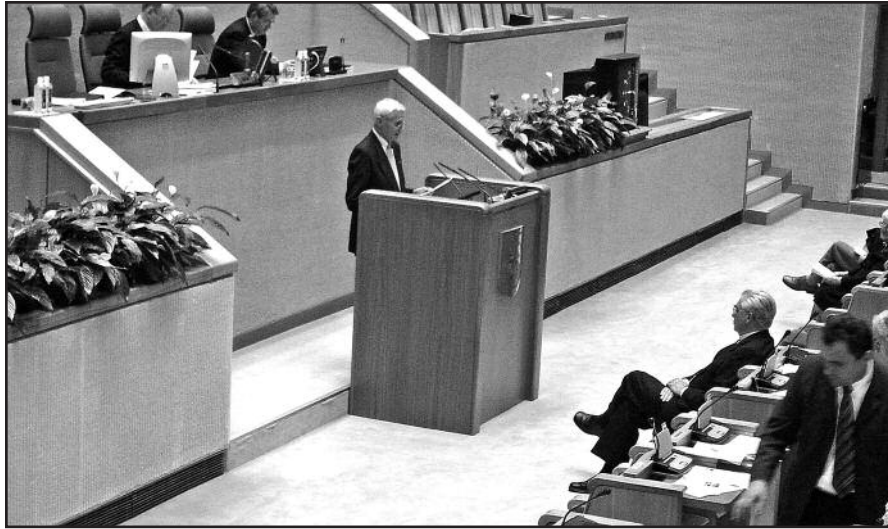
Jo meilė buvo Lietuva

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

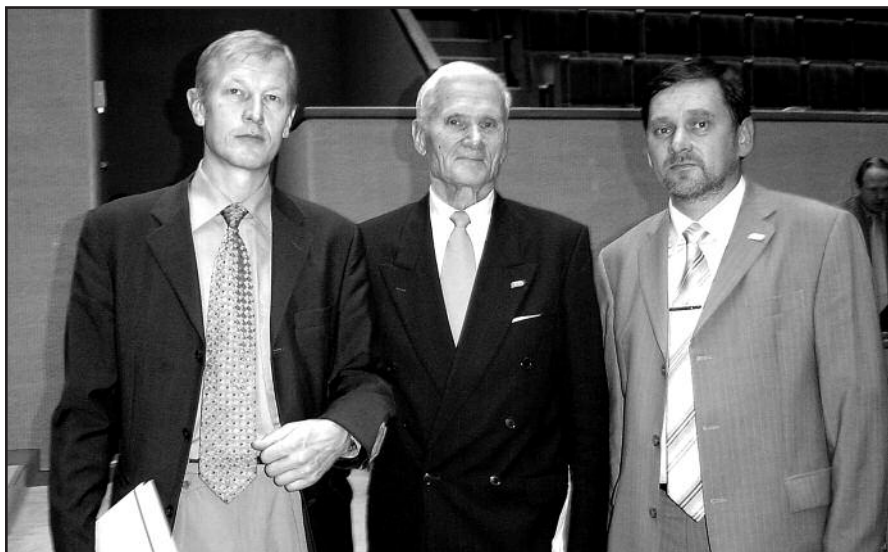
Kai kur Lietuvoje įprasta minėti keturdėlį – keturias savaites po žmogaus mirties. Tai laikas, kada dar sunku susitaikyti su mintimi, kad artimasis išėjo, kad jo nebėra. Kun. Ričardas Doveika yra sakęs, kas tuomet vyksta su mumis: „Mūsų tolimesnis gyvenimas. Žmogus turi dovaną ir galimybę gedėti. Tai nėra kažkas niūraus, tai ne savigrauža. Tai ypatingos išminties metas. Sąmoningai apsispręsti gyventi toliau. Tai padeda įvertinti santykio su tuo žmogumi vertingumą. Peržvelgiame giluminės gijos, kurios mane rišo su tuo žmogumi. Tai vienas iš etapų, kuriame brandiname savo santykį“.

Keturios savaitės po nuoširdaus bičiulio Prano Povilaitis išėjimo. Ne šiaip sau bičiulio – idėjinio (tikriausiai visi jo draugai buvo idėjiniai) bičiulio, mokytojo, gal net idealo, kaip žmogus turi tikėti savo pasirinktu keliu ir dėl to aukotis. Mes Lietuvoje to nebuvome mokyti, prie to neįpratę, tokių pavyzdžių neturėję, tokie nepajėgūs būti, tuo atsidavimu ir ta auka galime tik žavėtis ir bandyti sekti. Tokių ypatingų žmonių sukūrė didžioji Lietuvos tragedija – sovietinė okupacija, nusitęsusi per daugelį dešimtmečių. Ir būtent tas išbandymų laikas pagimdė ar sukūrė (išryškino) tam tikrą sluoksnį žmonių, kurie aukojosi. Pirmieji buvo Lietuvos kariai – partizana, kurie aukojosi savo gyvybę, ir kiti pasipriešinimo judėjimo dalyviai. Kita dalis – tai išeivija, ta dalis išeivijos, kuri jautė pareigą taip pat kovoti už Lietuvos laisvę, tik neginkluotą kovą ir ne savo žemėje, o Vakarų pasaulyje, kad tame pasaulyje Lietuvos vardas ir idėja neišnyktų, kad vardas neišnyktų iš pasaulio žemėlapių, kad neišnyktų lietuvių kultūra, lietuvių kalba. Vienas iš tokių karių buvo Pranas Povilaitis, santūrus, inteligentiškas, humanistinės dvasios ekonomistas, kietas suvalkietis. Jis neturėjo savo šeimos, nugyveno, sakytum, vienišo žmogaus gyvenimą, bet niekada nebuvo vienas. Jo meilė buvo Lietuva. Bet Lietuva – krikščioniškai demokratiška. Tokiai Lietuvai jis atidavė gyvenimą. Ir tik todėl, kad buvo nepaprastai kuklus, niekada nėjęs į priekį, visada į pirmas eiles praleidęs kitus, liko neapdovanotas jokiais garšesniais žymenimis Lietuvoje ir, tikriausiai išeivijoje. Pagal jo supratimą, taip ir turėjo būti, jam dėl to visai nebuvo skaudu. Atvirksčiai – prisimenu, kaip jis piktindavosi dėl tų žymenų, ordinų ir vardų suteikimo. Kiekvieną kartą jis užsidedavo, kai išeidavo kalba, kad kas nors gavo iš Lietuvos ordiną ar medalį. Tai jam atrodė tuščias lėšų švaistymas. Anot jo, žmogus privalėjo atlikti savo pareigą, jeigu tokią prisėmė, ir tai nėra joks nuopelnas, joks žygdarbis.

Jam niekas nebuvo sunku dar ir todėl, kad buvo giliai tikintis žmogus. Nuo jaunų dienų jis įsijungė į visuomeninį gyvenimą – buvo ateitininkas, vėliau jaunas krikščionis demokratas, VLIK'o, Tautos fondo veikėjas, Lietuvos darbininkas. Prieš mėnesį jo bičiulis ir idėjos draugas Jonas Vainius į Lietuvą tokią žinią ir atsiuntė: „Išėjo Lietuvos sūnus Pranas Povilaitis“. Kol buvo gausus jo bendra-

Pranas Povilaitis, prelas Mykolas Krupavičius palaikų perkėlimo į Lietuvą komiteto pirmininkas, daro pranešimą Lietuvos Seime. 2006 m. A. V. Škiudaitės nuotraukos

Pranas Povilaitis (v.) Lietuvos Seime su Seimo nariais Algiju Kašėta (k.) ir Valentinu Stundžiu prelas Mykolas Krupavičius palaikų perkėlimo į Lietuvą renginyje Seime. 2006 m.

minčių būrys, rengė suvažiavimus, rinko lėšas veiklai, priiminėjo deklaracijas, lietuviams krikščionims demokratams atstovavo užsienyje – pasaulinėse organizacijose, leido spaudą ir t.t. Kai gretos sumažėjo, o likusieji fiziškai nusilpo, globojo ne tik bendražygius, bet visus, kurie, anot jo, mylėjo Lietuvą. Nepamirštamas jo interviu, kurį jis man davė lankydamasis Lietuvoje ir kurį esu citavusi jo 90-mečio sukakties proga. Kadangi tai nepamirštami žodžiai – beveik chrestomatiniai, verta juos kartkartėmis pakartoti:

„Per visą okupaciją tokių senukų ir senučių susidarė tūkstančiai, kurie, kartais save nuskriausdami, aukodavo išsivadavimo kovai. Dabar Lietuva laisva, bet juos prisilėgė amžius. Daugeliui aukotojų jau apie 90 ir dar daugiau. Man pačiam teko rinkti iš jų pinigų. Iš tikrųjų aš jų neprašydavau, tik priimdavau. Ir dėl to surinkdavau daugiausia. Mūsų žmonės nenori būti stumiami, jie patys susipranta, ką reikia daryti. O kai kurie senukai neturi vaikų, kai kurių vaikai toli. Jų padėtis ypatinga – finansiškai yra saugūs, turi savo namus, išlaikymą, bet negali nueiti į bažnyčią, pas gydytoją, į krautuve. Aš, atsimindamas, ką jie padarė, nuvežu kur reikia, sustoju pas juos, pašnekinu. Kai jie klausia manęs, jeigu turi atliekamų dolerių, kam duoti, sakau, kad aš už patarnavimus nieko neimu, aš duodu tau už tai, kad tu mylėjai Lietuvą, mylėjai Dievą, kaip ir aš, ir aš tau noriu atsiųgti už tai. Tada senukai vis tiek duoda keletą šimtų ar net keletą tūkstančių, kad juos panaudočiau geriems tikslams. Daugiausiai Tautos fondo (VLIKo kasos) aukotojų ir buvo krikš-

čioniškos krypties žmonės. Kai kuriems atrodo, kad aš fantazuju ar sakau neteisybę. Labai gerai pažįstu tuos žmones ir papasakosiu apie senuką, kuriam dabar apie 90 metų. Tautos fondui tais negerais laikais jis yra davęs netoli 20 tūkst. dolerių. Jisai savo bute specialiai sumažindavo temperatūrą vienu laipsniu ar dviem, kadangi perskaitė spaudoje, kad su kiekvienu laipsniu galima sutaupyti per mėnesį tam tikrą sumą pinigų. Tuos sutaupytus pinigus jis atiduodavo Lietuvos laisvinimui.

Mes galvojame: jeigu aukoji tik tai,

kas nuo tavęs lieka, tai yra menka auka. Jeigu tu ką nors pašventi, jeigu tai iš tavęs reikalauja kokios nors aukos, – tai yra daug vertesnis dalykas. Štai kitas senukas, kuris yra vienas dosniausių aukotojų, – jis per visus tuos 50 metų niekada nebuvo restorane, buvo vienišas ir pats gamindavosi valgį, kad galėtų sutaupyti ir kiekvienais metais Tautos fondui Lietuvos laisvinimo reikalams duoti bent tūkstantį dolerių. Jis šiuo metu dar gyvas – ir kaip tokio žmogaus neglobosi. Kartais pagalvoju, kad man būtų smagu atvažiuoti į Lietuvą ir ilgiau pagyventi, bet gailiu tų savo našlaičių. Jaučiu, kad ten būdamas esu naudingas negu čia, kur jūs turite pakankamai gabių žmonių. Tik reikėtų didesnio pasitikėjimo vieni kitais ir didesnės meilės vienas kitam“.

Ir iš tiesų – Lietuvoje jis pabūdavo labai trumpai – padalyvaudavo kokiam svarbiame krikščionių demokratų renginyje (buvo tarybos narys), apibėgdavo giminę ir skubėdavo atgal, – jie laukia. Jo senukai. Nors pats jau buvo garbingo amžiaus, bet tiesus, sportiškas, per savaitę porą kartų bėgiodavęs jeigu ne maratona, tai bent keletą kilometrų palei Michigano ežerą, kur specialiai važiuodavo, kad paskui galėtų išsimaudyti.

Kiekvienas išeinantis išsineša ir dalelę tavęs. O kai tų išeinančių ypač padaugėja ir tavo aplinkoje praretėja bendraamžių, kiekvienas atsiseikimas sukelia jausmą, kad esi vis labiau vienišas, nors aplinkui – minios žmonių. Sumažėja tavęs čia, nes tavo bendruomenė – jau ten. Ir Pranas Povilaitis jau ten, kur buvo sutiktas didelės ir darnios bendraminčių bendruomenės.

Beje, gal ir paskubėjau sakydama, kad Pranas Povilaitis nepelnė jokių apdovanojimų. Žmonės sako, kad lengva mirtį reikia užsitarnauti. O Jo mirtis buvo išskirtinė – kaip Dievo dovana – po sekmadienio Mišių Lemonto misijos bažnyčioje. Sesuo Teresė, kuri jį prieš porą savaitių buvo parsivežusi pas save palepinti, pagloboti, nes jis savęs tikrai nemokėjo ne tik lepinti, bet ir gailėti, atsikėlusį nuo suolo atsiųgti: „Pranciškau, taigi jau einam...“ O Pranciškus – jau buvo pakeliui pas savo idėjos draugus... Apie tokią gyvenimo kelionės pabaigą galima tik pasvajoti... be ligų, be kančių... bet tik sąžiningai atidirbus ir Dievui, ir žmonėms.

Dr. Aloyzas Pakalniškis, gyvenantis **Naperville, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Dėkojame, kad dosniai remiate savo lietuvišką laikraštį.

Arvydas Paulikas, gyvenantis **Downers Grove, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi už paramą, kuri padės užtikrinti mūsų laikraščio ateitį.

Danutė Doveinis, gyvenanti **Clinton Twp, MI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad ne tk skaitote, bet ir remiate savo laikraštį.

Giedrė Čepaitytė, gyvenanti **Chicago, IL**, atnaujindama savo metinę „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė 50 dol. auką, kuri palengvins leidybos darbus. Širdingai dėkojame.

Vytenis Lietuvninkas, gyvenantis **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Ačiū, kad skaitote ir dosniai remiate lietuvišką spaudą.

Zita Širka, gyvenanti **Lemont, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi už paramą, kuri padės užtikrinti mūsų laikraščio ateitį.

Pripažintas Klaipėdos sportiškumas

Klaipėdos savivaldybos nariai džiaugėsi nutarimu paskelbti Klaipėdą sporto miestu.

Klaipėda oficialiai paskelbta 2018 metų Europos sporto miestu. Šis titulas Lietuvos uostamiesčiui suteiktas Briuselyje, Europos Parlamente, vykusios Europos sporto sostinių ir miestų federacijos apdovanojimų metu.

„Priimdami šį titulą išsipareigojame sportui skirti ypatingą dėmesį. Be daugybės sportinių renginių, bus tvarkomi mokyklų sporto aikštynai, prasidės svarbių sporto objektų rekonstrukcija, duris atvers naujas, europinius standartus atitinkantis baseinas, kuris ne tik padės ugdyti naujus olimpinis čempionus, bet ir leis pasiekti ambicingą tikslą, kad kiekvienas Klaipėdos abiturientas drauge su brandos atestatu gautų ir liudijimą, kad jis moka pakankamai gerai plaukti. Įgyvendindami vienus planus, sau keliamo ir naujus tikslus. Iš ledinio daugelio žiemos sporto šakų sąstingio visoje Lietuvoje, Klaipėdoje šioms sporto šakoms karštą impulsą duos planuojama Ledo arena, kurios vizija jau įgauna konkrečius metmenis”, – sako išskilmėse dalyvavęs Klaipėdos meras Vytautas Grubliauskas.

Apie sprendimą Klaipėdai suteikti 2018 metų Europos sporto miesto vardą Europos sporto sostinių ir miestų federacija (ACES Europe) paskelbė dar gegužės mėnesį. Prieš tai organizacijos atstovai lankėsi Klaipėdoje ir vertino sporto bazes, propaguojamų sporto šakų įvairovę, sportuojančiųjų skaičių, bendruomenės įtrauktį, sporto renginius, ateities planus bei viziją. Anot Klaipėdos mero, nors titulas suteikiamas vieneriems metams, jis turės išliekamąją vertę.

„Jau istorijon nueinantys Lietuvos kultūros sostinės metai visai Lietuvai ir, svarbiausia, mums patiems įrodė, kad sutelkus visos bendruomenės jėgas, mintis ir energiją, galime sukurti nuostabius dalykus, kurių išliekamąją vertę neabejotinai ilgaamžiškesnė nei tie labai svarbūs, bet tik vieneri metai. Manau, kad visos bendruomenės ‘užkrėtimas’ sveiku sporto virusu – viena iš rimčiausių prielaidų nenuvilti ne tik Europos institucijų, bet ir Lietuvos, o ypač Klaipėdos miesto bendruomenės”, – sako V. Grubliauskas.

Žinia, po ACES Europe sprendimo Klaipėdai suteikti 2018 metų Europos sporto miesto vardą, savivaldybės ta-

ryba nutarė 2018-uosius Klaipėdoje paskelbti sporto metais. Jau parengtas ir sporto metų paminėjimo priemonių planas, kuriuo siekiama ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią bendruomenę, į sportines veiklas įtraukti kuo daugiau įvairių socialinių grupių gyventojų. Pagal priemonių planą bus suorganizuota apie 70 renginių, įgyvendinami edukaciniai projektai, įvairūs sporto festivaliai ir konkursai, atskirų sporto šakų varžybos, įvairios mankštos, turnyrai. Visų socialinių grupių miesto gyventojams išstisus metus bus sudaryta galimybė aktyviai leisti laisvalaikį, treniruotis, dalyvauti sporto renginiuose. Didelis dėmesys bus skiriamas ir sportininkų paieškai bei nuosekliam talentingų sportininkų meistriškumo ugdymui, naujų sportavimo formų skatinimui.

Šiuo metu Klaipėdoje plėtojama daugiau kaip 50 sporto šakų, veikia beveik 100 sporto, laisvalaikio ir sveikatingumo bazių, 5 profesionalūs sporto klubai, 5 sporto mokyklos vaikams. Klaipėdos miesto savivaldybė pirmoji šalyje pradėjo vykdyti antros klasės mokinių mokymo plaukti programą ir įdiegė kiekvienam sportuojančiam vaikui sportininko krepšelį. Skaičiuojama, kad organizuotai sportuoja per 9 tūkstančius klaipėdiečių, tačiau realus sportuojančiųjų skaičius gerokai didesnis, mat tūkstančius žmonių pritraukia Visuomenės sveikatos biuro organizuojamos sveikatinimo ir fizinio aktyvumo veiklos, gyventojai noriai naudojami dviračių takais, kurių mieste yra apie 120 kilometrų. Nuolat gerinama ir sporto infrastruktūra – tvarkomos esamos ir statomos naujos sporto bazės: baigiamas statyti modernus baseinas, prasidės Futbolo mokyklos konversija, Sąjūdžio parke įrenginėjamas BMX dviračių, riedlenčių ir riedučių parkas, tvarkomi mokyklų stadionai, planuojama naujos sporto salės statyba.

Pasirašius sutartį su ACES Europe, Klaipėda tarptautiniu mastu bus pristatoma kaip sportą propaguojantis miestas, galės naudoti ACES Europe ženklą, taip pat atsiras daugiau galimybių užmegzti ryšius su kitomis tarptautinėmis sporto organizacijomis, siekiant bendro tikslo – skatinti gyventojų bendruomeniškumą per sportą.

Klaipėdos savivaldybės info ir nuotr.

Jonas Vyšnionis, gyvenantis **Mentor, OH**, atnaujindamas metinę „Draugo“ prenumeratą ir suprasedamas lietuviškos spaudos rūpesčius, pridėjo 50 dol. auką, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

Lydia Griauzdė, gyvenanti **Riverside, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsuntė 50 dol. auką. Dėkojame, kad ne tik skaitote, bet ir remiate savo laikraštį.

A † A ARISTIDA PARAKININKIENĖ (RUKAITĖ)

Mirė 2017 m. lapkričio 13 d. St. Petersburg, FL.

Gimė 1938 m. liepos 3 d. Kaune, Lietuvoje.

Gyveno St. Petersburg, FL, anksčiau Čikagoje ir Willow Springs, IL.

Nuliūdę liko: vyras Rimantas Parakininkas, sūnus Rimas, sūnus Kęstas su žmona Kim, duktė dr. Daiva Parakininkaitė, sesuo Daiva Bakšienė su vyru Česiumi ir dukromis Andrėja bei dr. Ingrida Bakšytėmis.

A.a. Aristida buvo aktyvi skautė, priklausė Aušros Vartų tuntu, Juzės Daužvardienės būreliui.

Šv. Mišios už velionės sielą bus aukojamos 2017 m. gruodžio 16 d. 10 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127 St., Lemont, IL. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Riita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Carus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigalksčių Užaga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas Kalėdoms!

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Jaunimo centro 60-čio pokylio, vykusio š. m. gruodžio 3 d., loterijos laimėtojai:** Constantine Kliorys, Erie, Pennsylvania – 100 dol.; Gracilda Reinyte, La Grange Park, Illinois – 150 dol.; Aldona Venckunas, Santa Monica, California – 250 dol.; Daiva Bulecz, Pailos Park, Illinois – 500 dol. Sveikiname loterijos laimėtojus ir dėkojame visiems, kurie juose dalyvavo.

■ **16-metė sopranas Agnė Giedraitytė iš Čikagos kitą sekmadienį, gruodžio 17 dieną, da-**

lyvaus Kalėdiniam koncerte kartu su žinomu italų tenoru Micheal Castaldo. Koncertas vyks Our Lady of Mount Carmel Church, 785 Highland Ave., Waterbury, CT 06708. Pradžią – 3 val. p. p. Apylinkėse gyvenantys lietuviai kviečiami atvykti pasiklausyti jaunosios dainininkės. Dėl bilietų skambinkite tel. 1-800-838-3006 (event # 3134412) arba 1-203-756-8981.

www.draugas.org

Vikrūs virbalai – duosnusis labdarybės įrankis

Lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės“ parapijos mezgimo ratelis buvo įkurtas 2013 metais. Ratelio narės renkasi kartą per mėnesį, dažniausiai paskutinį mėnesio antradienį, parapijos patalpose – 5129 Wolf Road, Western Springs priemiestyje. Dauguma ratelio dalyvių yra entuziastingos mezgėjos, kurios buriasi tam, kad pasidalintų savo aistra šiam pomėgiui. Čia jos patiria kūrybinį įkvėpimą, gauna padaršinimą savo idėjoms, dalijasi žiniomis ir kuria virbalų, vašelių bei siūlų pagalbą. Tačiau klysta tie, kurie įsivaizduoja, jog čia girdėti tik virbalų skambčiojimas. Subuvimo metu skamba juokas, pasakojamos istorijos ir nuotaikingai praleidžiama valandžiukė kita. Tai tikra dvasinė atgaiva. Bet kas gali prisijungti – jei tik ieškote bičiulystės jaukių aplinkoje, ateikite.

Ramunės Lapas nuotr.

Pradžioje ratelis savo sukurtus megzinius, vilnonės skaras, kepuraites platino per tokias labdaringas organizacijas kaip Knit for Kids World Vision, All God's People, Women's Crisis Center. Ženkliai pabrangus persiuntimo išlaidoms, ratelio narės nutarė savarankiškai pardavinėti savo gaminius ne tik „Tėviškės“ parapijoje, bet ir per kalėdines muges Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Mezgama arba neriama iš savų siūlų, o pinigai už parduotus gaminius pervedami į parapijos banko sąskaitą. Uždirbtos lėšos skiriamos vargstančioms šeimoms Lietuvoje paremti. Š. m. birželį grupės koordinatore Wanda Kasiulienė nuvykusi į Lietuvą aplankė dešimt tokių šeimų. Ratelio veiklos dėka galima bent šiek tiek praskaidrinti skurdžiai gyvenančių tėvynainių būjtį.

Gruodžio mėnesį kiekvieną sekmadienį po 11:30 val. r. pamaldų „Tėviškėje“ galima įsigyti darbščiųjų bitučių mezginių. Tai graži dovana mylimam žmogui ar sau, o tuo pačiu būdas prisidėti prie labdaros projekto. Daugiau informacijos suteiks Irena Kleinaitytė tel. 630-662-1278 arba 708-369-5744.

Raimundas M. Lapas

Pasveikinkite su Kalėdomis „Drauge“!

Čia galėtumėte būti jūsų nuotrauka, eilėraščių ar kalėdinis sveikinimas verslo partneriams, klientams, mokytojams, draugams ar kaimynams.
Kreiptis: Audronė Kižytė, tel. 630-8051404, el. paštu AudreyKizys@gmail.com

BIBLINĖ

STOVYKLA

**KVIEČIAME VAIKUS Į 15-ĄJĄ
JUBILIEJINĘ BIBLINĘ STOVYKLĄ!
BUS SMAGU!**

Stovykla 1 – 6 skyrių vaikams vyks:

**2017 m. gruodžio 27 – 28 d.
(trečiadienį ir ketvirtadienį)
nuo 9:00 val. r. iki 5:00 val. p. p.
Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr.
Lemont, IL 60439**

Dėl informacijos ir registracijos anketų kreipkitės į seselę Laimutę: seslaimute@gmail.com arba tel. (630) 243 – 1070.
Vietų skaičius yra ribotas.

Registracija iki gruodžio 20 d.

Gruodžio 17 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijoje, Cicero, (1500 S. 50th Ave, Cicero, IL) po 8:45 val. r. lietuviškų šv. Mišių parapijos salėje vyks Advento agapė. Aldona Zailskaitė pasidalins mintimis apie Adventą. Vilmos Liobikas vadovaujamas parapijos choras atliks meninę programą. Šventinės vaišės. Visus maloniai kviečia Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės valdyba.

Gruodžio 17 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių visus maloniai kviečiame prie bendro Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Kūčių stalo. Kalėdines giesmes atliks viešnia iš Lietuvos solistė Rūta Morozovaitė. Prašome užsisakyti vietas iš anksto tel. 773-776-4600. Kaina 25 dol., vaikams iki 12 metų – nemokamai.

New Yorko Maironio Mokykla ir NY Neringos/Tauro Skautų Tuntas

Rengėjai: Apreiškimo Parapija.

12.17.17

Kūčios
Sekmadienį Gruodžio 17 d.

tuojau po 10:00 val. lietuviškų mišių Our Lady of Mount Carmel apatinėje salėje, prašome užlipti į Mt. Carmel viršutinę salę adresu:
Havemeyer Str. kampas ir North 8th Str., Brooklyn NY 11211
NY Maironio Mokyklos mokiniai ruošia šaunią programą, visų laukia tradiciniai Kūčių valgiai, Kalėdinės giesmės, Kalėdų Senelis.

DĖMESIO: DĖL DABAR VYKSTANČIO APREIŠKIMO BAŽNYČIOS VIDINIO REMONTO, GRUODŽIO 17 D. ŠV. MIŠIOS BUS ATNAŠAUJAMOS OUR LADY OF MOUNT CARMEL APATINĖJE SALĖJE

BILIETAI PERKANT IŠ ANKSTO - \$20 SUAUGUSIEMS,
PERKANT ŠVENTĖS DIENĄ PRIE DURŲ - \$25, VAIKAMS - \$5 NUO 3 METŲ

Ateikite ir paremkite šeštadieninę, jau 65 metus vykdančią misiją padėti išlaikyti lietuvių kalbą ir tapatybę.